УДК 336.7

DOI: <https://doi.org/10.54929/pmt-issue2-2021-2>

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ МАКРОФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

THE ROLE OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN PROVIDING MAKRO-FINANCIAL STABILIZATION IN UKRAINE

Федишин М. П.

к.е.н., доцент, доцент кафедри публічних,
корпоративних фінансів та фінансового посередництва,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
ORCID ID: 0000-0002-0807-6814

Maia Fedyshyn

PhD (Economics), Associate Professor,
Associate Professor of Department of Public,
Corporate Finances and Financial Mediation,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

*У статті розглянуто основні теоретичні аспекти функціонування міжнародних організацій, визначено їх роль у забезпеченні макрофінансової стабілізації України. Визначено, що реформування національної економіки в умовах глибокої економічної та політичної кризи неможливе без залучення зовнішніх фінансових ресурсів, однак активізація міжнародної інвестиційної діяльності гальмується низкою як об'єктивних, так і суб'єктивних причин, що обумовлює необхідність концентрації зусиль на формуванні ефективних форм та методів міжнародної кредитної діяльності. Запропоновано основні напрями забезпечення макрофінансової стабілізації України через стратегічні напрями подальшого партнерства України з міжнародними фінансовими інститутами, які полягають у наступному: Україна повинна зайняти більш активну позицію і виявити наполегливість у всьому комплексі питань, що стосуються утвердження нового міжнародного порядку, який базувався б не виключно на економічній силі, а на принципах реального співробітництва вільних і рівноправних націй. **Ключові слова:** міжнародні організації, кредитування, фінансово-кредитне співробітництво, економічний розвиток, зовнішній борг, макроекономічна стабілізація.*

*В статье рассмотрены основные теоретические аспекты функционирования международных организаций, определена их роль в обеспечении макрофинансовой стабилизации Украины. Определено, что реформирование национальной экономики в условиях глубокого экономического и политического кризиса невозможно без привлечения внешних финансовых ресурсов, однако активизация международной инвестиционной деятельности тормозится рядом как объективных, так и субъективных причин, что обуславливает необходимость концентрации усилий на формировании эффективных форм и методов международной кредитной деятельности. Важность сотрудничества, учитывая необходимость сохранения надлежащего имиджа страны, будет способствовать повышению кредитного рейтинга Украины на мировых финансовых рынках, уменьшению процентных ставок по кредитам и позволит сохранять привлекательность для иностранных инвесторов. **Ключевые слова:** международные организации, кредитование, финансово-кредитное сотрудничество, экономическое развитие, внешний долг, макроэкономическая стабилизация.*

The article considers the main theoretical aspects of the functioning of international organizations, identifies their role in ensuring macro-financial stabilization of Ukraine. It is determined that the reform of the national economy in a deep economic and political crisis is impossible without the involvement of external financial resources, but the intensification of international investment is hampered by a number of both objective and subjective reasons, which necessitates concentration on effective forms and methods. international lending. It is noted that among the main directions of expanding cooperation with international financial organizations are the following: maintaining the existing levels and forms of relations between Ukraine and international financial organizations in the future;

the transition from receiving financial resources directly from international financial organizations to receiving exclusively political and advisory and technical assistance; the strategy of Ukraine's relations with international financial organizations should be based on the current state of the national economy; clear division of functions and spheres of activity between state organizational structures - the Ministry of Finance of Ukraine, the National Bank of Ukraine, the Ministry of Economy of Ukraine (and its subdivisions - which carry out national regulation of foreign economic activity); Ukraine's relations with international financial organizations should be built in the context of optimizing the model of socio-economic development and changing the relevant emphasis (internal political factors); reorientation of MFI credit resources to the industrial sector of Ukraine's economy; introduction of monitoring of the list of projects, publication of information on the state of implementation and development of a system for assessing the use of international loans; carrying out general structural reforms with the use of attracted funds from MFIs. The need to coordinate all MFI-funded projects and ensure the most effective targeted allocation was emphasized. The importance of cooperation, given the need to maintain a proper image of the country, will help increase Ukraine's credit rating in global financial markets, reduce interest rates on loans and will remain attractive to foreign investors. The main directions of ensuring macro-financial stabilization of Ukraine through strategic directions of further partnership of Ukraine with international financial institutions are proposed, which are as follows: Ukraine should take a more active position and show persistence in the whole range of issues related to the new international order. economic power, and on the principles of real cooperation of free and equal nations. .

Key words: international organizations, credit, financial and credit cooperation, economic development, external debt, macroeconomic stabilization.

Постановка проблеми. Фундаментом стало-го економічного зростання та забезпечення суспільного добробуту кожної держави є досягнення макрофінансової стабілізації. Збалансованість державних фінансів, ефективне функціонування фінансового ринку та стабільність національної грошової одиниці є головною передумовою соціально-економічного розвитку. На відміну від загальноекономічного й інтелектуального потенціалу, ресурсні можливості фінансової системи України поки що суттєво обмежені. Хоча у розпорядженні держави є досить широкий арсенал фінансових інструментів та важелів впливу на різні сторони розвитку суспільства, вони використовуються недостатньо повно й ефективно, а, головне, значною мірою безсистемно і непослідовно.

На сьогодні у світі не існує жодної самодостатньої країни. Навіть найрозвиненіші з них не в змозі абсолютно самостійно забезпечити умови для ефективного виробництва всіх видів товарів та послуг. Такі завдання вирішуються за допомогою міжнародного співробітництва, використання зовнішніх фінансових джерел для розвитку національної економіки.

Реформування національної економіки в умовах глибокої економічної та політичної кризи неможливе без залучення зовнішніх фінансових ресурсів, однак активізація міжнародної інвестиційної діяльності гальмується низкою як об'єктивних, так і суб'єктивних причин, що обумовлює необхідність концентрації зусиль на формуванні ефективних форм та методів міжнародної кредитної діяльності. У цьому зв'язку особливої актуальності набуває проблема ефективного співробітництва України з міжнародними фінансово-кредитними організаціями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання співпраці з міжнародними фінансово-кредитними організаціями досліджували чи-

мало як зарубіжних так і вітчизняних вчених-економістів, серед яких Боринець С.Я., Дем'янова І.І., Климко Г.Н., Кравчук Н.Я., Колосова В.П., Міокова Н.В., Суценок О.В., Михайлик О.М., Антоненко І. [1] та інші. Зокрема, питанням співпраці України з Міжнародним валютним фондом присвячені роботи таких вітчизняних науковців, як: Салтинський В.В., Іваницька О.М., Невгад Г.Ю., Балкова І.М. [2].

На даний час найбільшими кредиторами України з усіх міжнародних організацій з якими вона співпрацює є Міжнародний валютний фонд (МВФ) [3;7], Світовий банк (СБ) [4-5], Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), які є найбільш привабливими для України завдяки пільгам, порівняно низькій вартості запозичень, які вони надають, а також авторитетності їхніх оцінок та дій для інших потенційних кредиторів та інвесторів. Співпраця з цими міжнародними фінансовими інституціями розглядається світовою спільнотою як акт довіри, підтвердження кредитоспроможності держави.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Незважаючи на наявність ґрунтовних наукових напрацювань з обраної проблематики, питання визначення основних пріоритетних напрямів співпраці України з міжнародними організаціями, визначення ролі міжнародних організацій в забезпеченні макрофінансової стабілізації України потребують прискিপливої уваги науковців.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даної роботи є визначення особливостей співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями, спрямованої на досягнення макроекономічної стабілізації в країні, виявлення основних проблем й перспектив такого співробітництва.

Виклад основного матеріалу дослідження.

У міру швидкого розвитку економічних відносин в умовах глобалізації чимало країн зацікавлені у розширенні співробітництва з ряду важливих загальних напрямів зовнішньоекономічної діяльності (торгівлі, науки та техніки, транспортних перевезень, будівництва тощо) на основі багатосторонніх міжнародних економічних відносин. Одним із ефективних шляхів побудови багатостороннього економічного співробітництва є створення міжнародних організацій, покликаних сприяти укладенню багатосторонніх договорів, створювати міжнародні механізми з нагляду і контролю за їх виконанням, розробляти та встановлювати норми, спрямовані на правове регулювання міжнародних економічних відносин та інше [1].

Міжнародні економічні відносини реалізуються через їх суб'єкти. До суб'єктів належать підприємства, фірми, держава, приватні особи, транснаціональні корпорації і транснаціональні банки, а також міжнародні організації. Особливістю міжнародних організацій як суб'єктів системи міжнародних економічних відносин є те, що вони, поряд з державними органами, є регуляторами цих відносин. Крім того, на відміну від державних органів, міжнародні організації виконують регулюючі функції на наднаціональному рівні. Як регулятори міжнародні організації мають великий вплив на розвиток і спрямованість міжнародних відносин, оскільки вони залучають в упорядкований процес чимало держав. По суті, сьогодні майже немає в світі держави, яка не буда б членом якоїсь організації; більшість країн залучена зразу до декількох організацій.

Стосовно сутності міжнародної організації серед спеціалістів існують два підходи – звуужений (інституціональний), згідно якого міжнародні організації – це стабільний інститут багатосторонніх міжнародних відносин, який створюється, щонайменше трьома сторонами (державами) і має погоджені учасниками цілі, компетенцію та свої постійні органи, а також інші специфічні політико-правові норми (статут, процедура, членство, порядок прийняття рішень) [2, с. 15].

Якщо виходити з самого визначення, а також міжнародних юридичних норм, то належність до міжнародної організації визначає такі критерії:

- 1) об'єднання різнонаціональних сторін (держав, фізичних та юридичних осіб);
- 2) погоджені, спільні, постійні цілі;
- 3) постійні організаційні норми (структура, штат, постійні працівники);
- 4) наявність міжнародного установчого документа;
- 5) політико-організаційні норми (статут, процедура, членство);
- 6) юридична рівність учасників;
- 7) відповідність цілей створення та діяльно-

сті загально визнаним принципам і нормам міжнародного права.

Представники другого (ширшого) підходу твердять, що міжнародна організація – це будь-яка група або асоціація, яка у своїй діяльності виходить за межі однієї країни і має постійну структуру органів.

Досліджені наукові підходи дають змогу сформувати комплексне визначення поняття «міжнародної організації»: міжнародна організація – це об'єднання держав, установ, фізичних осіб, що спільно реалізують програму або мету на основі певних обумовлених правил, процедур, принципів і діяльності яких виходить за національні кордони.

Утворення міжнародних організацій є об'єктивним наслідком процесу розвитку світового суспільства. Визначальними чинниками їх виникнення є: міжнародний поділ праці, міжнародна економічна інтеграція, політичні стосунки між країнами, глобалізація міжнародних відносин.

На сучасному етапі розвитку світових господарських зв'язків науково-технічна революція перетворила більшість національних та регіональних проблем у проблеми глобальні, чим і зумовлено зростання ролі міжнародних організацій, насамперед у регулюванні світових господарських зв'язків. Тому серед основних цілей діяльності міжнародних організацій в сучасних умовах можна виокремити такі:

- 1) вивчення та застосування заходів вирішення найважливіших проблем міжнародних економічних відносин;
 - 2) забезпечення стабілізації валют;
 - 3) сприяння усуненню торговельних бар'єрів і забезпечення широкого товарообміну між державами;
 - 4) виділення коштів на додаток до приватного капіталу для надання допомоги технологічному та економічному прогресу;
 - 5) стимулювання підвищення умов праці і трудових відносин;
 - 6) прийняття резолюцій і рекомендацій з регулювання світових господарських зв'язків.
- Початок формування цілісної системи міжнародних організацій припадає приблизно на середину XIX сторіччя.
- Пройшовши велику історію в своєму формуванні та становленні, на даний час міжнародні організації здійснюють свою діяльність за такими напрямками:
- 1) економічне і промислове співробітництво;
 - 2) співробітництво у галузі транспорту;
 - 3) співробітництво у валютно-фінансовій сфері;
 - 4) співробітництво у сфері світової торгівлі;
 - 5) співробітництво у сфері інтелектуальної власності;

6) співробітництво у сфері стандартизації і сертифікації продукції;

7) співробітництво у сфері інвестицій;

8) науково-технічне співробітництво.

Таким чином, діяльність міжнародних фінансових організацій пов'язана з виконанням певних функцій, які визначаються їх статутами. Фінансове забезпечення виконання цих функцій здійснюється через фонди грошових коштів, що формуються цими організаціями [5].

Механізм фінансування кожної міжнародної організації є індивідуальним і встановлюється залежно від механізму формування капіталу да-

ної організації. Зокрема, Міжнародний валютний фонд є організацією акціонерного типу, його ресурси складаються із внесків країн-членів, для кожної з яких встановлюється вступна квота залежно від частки країни в світовій торгівлі. Відповідно й право на одержання коштів залежить від обсягу вступного внеску. Квоти переглядаються кожних п'ять років [7].

Розглянемо механізм співпраці України з міжнародними організаціями на прикладі МВФ.

Основні цілі діяльності МВФ зображено на рис 1.

Рис. 1. Цілі Міжнародного валютного фонду

Джерело: побудовано автором

Формальна процедура затвердження нової програми починається із офіційного звернення керівництва країни до МВФ щодо проведення переговорів з питань нової програми кредитування. Наступним етапом є прибуття в країну місії фонду для оцінки її потреб у фінансуванні, проведення консультацій з представниками офіційних органів і обов'язково центрального банку, у рамках яких обговорюється майбутня програма економічних реформ.

Зобов'язання країни щодо реалізації програми економічних реформ наводяться у Листі про наміри, до якого у багатьох випадках додається Меморандум про економічну і фінансову політику та Технічний меморандум про взаєморозуміння.

У Меморандумі про економічну і фінансову політику наводиться, по суті, програма економічних реформ.

У Технічному меморандумі про взаєморозуміння викладається взаємоузгоджена позиція керівництва країни та МВФ щодо визначення змінних параметрів, на основі яких встановлюються цільові орієнтири (критерії ефективності

та індикативні цілі) виконання програми економічних реформ. Також у Технічному меморандумі наводиться перелік критеріїв для оцінки ефективності виконання програми, вимоги до надання інформації для здійснення моніторингу за дотриманням цільових показників.

Рада виконавчих директорів МВФ за результатами розгляду Листа про наміри, меморандумів і звіту експертної місії фонду схвалює рішення щодо обсягів та порядку надання кредитування.

Програмою передбачається проведення регулярних консультацій з метою перевірки виконання досягнутих домовленостей.

Для вибору програми фінансування всі позичальники діляться на країни з стабільними макроекономічними умовами та нестабільними. Останніми роками МВФ прийняв низку рішень, спрямованих на створення механізму термінової фінансової допомоги окремим країнам у разі фінансової кризи. Ця допомога надається за допомогою політики траншів і механізму розширеного фінансування.

Для прикладу розглянемо механізм фінан-

сування країн членів Міжнародного валютного фонду. Для надання фінансової допомоги країнам учасникам, а також забезпечення загальної фінансової стабільності фондом розроблено 8 програм фінансування, кожна з яких характе-

ризується своїми особливостями та підбирається індивідуально для кожної країни.

Детальна характеристика кожної з програм наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Фінансові програми Міжнародного валютного фонду для підтримки країн учасниць

Назва	Умови надання кредиту	Термін надання кредитування, місяців	Процентна ставка	Обсяг кредитування у відсотках від квоти	Термін повернення позики, років
Програма «стенд бай»	Загальні	12–24	Ринкова	100-600	3,25–5
Розширене кредитування	Загальні	36	Ринкова	600	4,5–10
Превентивна кредитна лінія для підтримки ліквідності	Загальні	6–24	Ринкова	250-500	3–5
Гнучка кредитна лінія	Загальні	12–24	Ринкова	500-1000	3,25–5
Інструмент прискореного фінансування для надання екстреної допомоги	Загальні	39–60	Ринкова	100	3,25–5
Інструмент «стенд-бай»	Пільгові	12–24	0,25	120-130	4–8
Інструмент розширеного кредитування	Пільгові	36–60	0	120-130	5,5–10
Інструмент прискореного кредитування	Пільгові	Одноразова виплата	0	75-100	5,5–10

Джерело: Узагальнено на основі: [7]

Зауважимо, що обсяги кредитування залежать від потреб країни щодо фінансування, спроможності виконувати зобов'язання перед фондом та кредитної історії країни. Зупинимось детальніше на програмах співпраці з Україною. МВФ визначив чотири варіанти доступу до ресурсів фонду за програмою «стенд-бай»:

1) звичайний доступ: обсяги кредитування становлять 200% від квоти країни впродовж 12 місяців, або 600% від квоти країни впродовж усього терміну реалізації програми накопичувальним підсумком;

2) надзвичайний доступ: обсяги кредитування можуть перевищувати встановлені ліміти, але водночас посилюються заходи контролю щодо їх використання;

3) безпосередній доступ: кредит надається у повному обсязі, якщо це виправдано достатньою спроможністю офіційних органів реалізовувати економічну політику країни і значенням потреб щодо фінансування;

4) швидкий доступ: термінове фінансування у разі необхідності подолання наслідків кризи.

Основною умовою отримання кредитування є

розроблення і погодження з фондом програми щодо усунення фіскального та зовнішнього дисбалансів, а також здійснення структурних реформ. МВФ звертає особливу увагу на готовність офіційних органів країни-позичальника вжити всіх необхідних заходів для мінімізації ризиків неплатоспроможності, а також на економічну спроможність країни-позичальника здійснити структурні реформи та виконати взяті зобов'язання [2, с.16].

Програма розширеного кредитування запроваджена для надання середньострокової та довгострокової фінансової допомоги країнам-членам і багаторазово застосовувалося під час криз. Фінансова допомога надається для врегулювання платіжного балансу в разі виникнення суттєвих порушень платоспроможності через структурні недоліки економіки або сповільнення темпів економічного розвитку, зростання негативного сальдо платіжного балансу.

Порівняно з програмою «стенд-бай» розширене кредитування не розглядається як попереджувальний фінансовий інструмент, воно

надається на довший термін для підтримання середньо- та довгострокових структурних реформ та з подовженим терміном повернення позики. Термін розширеного кредитування становить 3 роки, який може бути подовжений до 4 років. На повернення позики надається термін від 4.5 до 10 років. Процентна ставка визначається аналогічно до програми «стенд-бай». Також передбачена комісія за затверджені і невидані транші позики. Обсяг розширеного кредитування сягає 600% квоти, проте за надзвичайних обставин його може бути збільшено.

МВФ здійснює моніторинг за дотриманням країною-позичальником узятих зобов'язань та виконанням кількісних і структурних критеріїв для доступу до розширеного кредитування.

Відмітимо, що надання кредитів МВФ здійснюється за принципом обумовленості, тобто виконанням країнами-боржниками деяких політичних та економічних умов, які втілюються у програмах перебудови економіки і охоплюють заходи, що належать до сфери бюджетно-податкової, кредитно-грошової політики, цінового механізму, зовнішньої торгівлі, міжнародних кредитних і валютно-розрахункових відносин. Вони пов'язані зі зменшенням державних витрат, підвищенням податків і ставки позичкового процента, зміною валютного курсу та інше [8].

Міжнародний валютний фонд (МВФ) є найбільшим іноземним кредитором України, його частка становить понад 60% всіх кредитів міжнародних організацій [1]. Кредити МВФ спрямовуються на економічну трансформацію в Україні та макрофінансову стабілізацію і покликані пом'якшити економічні труднощі у процесі проведення економічних реформ, які дають змогу забезпечити у перспективі економічне зростання в країні.

Наразі продовжується співпраця з фондом у рамках Програми stand-by, що розрахована на 18 місяців з розміром фінансування 3,6 млрд СПЗ (еквівалент 5 млрд доларів). Її затвердили 9 червня 2020 року у рамках нового підписаного Меморандуму про співпрацю.

Програма спрямована на забезпечення підтримки України у подоланні наслідків пандемії COVID-19 та містить низку вимог щодо важливих структурних реформ задля зменшення ключових уразливостей [9].

Ключовими пріоритетами співпраці в рамках програми є:

- полегшення економічних наслідків кризи, зокрема підтримкою домогосподарств і підприємств;
- забезпечення сталої незалежності НБУ і гнучкого обмінного курсу;
- забезпечення фінансової стабільності при відшкодуванні витрат за банківськими рішення-

ми;

- просування боротьби з корупцією для збереження і посилення останніх досягнень [7].

Серед міжнародних кредитно-фінансових організацій Міжнародний банк реконструкції та розвитку є другим, після МВФ, кредитором України, що входить у групу організацій Світового банку, з яким активно співпрацює наша країна. За цільовим призначенням кредити МБРР поділяються на 4 групи: інституційні; реабілітаційні; на розвиток певної галузі економіки; на структурну перебудову галузей економіки [4].

Інституційні кредити спрямовані на реформи та розвиток державного управління фінансами, економікою. Реабілітаційна позика має інвестиційний характер. Кошти, що надходять від Світового Банку, на відміну від коштів МВФ, використовуються більш різноманітно [5]. Вони спрямовані на реалізацію довгострокових інвестиційних проектів, підтримку українських підприємств, страхування імпорту. Ефективна співпраця з ключовими міжнародними організаціями відкриває для нашої країни доступ до ресурсів інших міжнародних донорів та кредиторів.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. В роботі опрацьовано підходи до визначення поняття «міжнародна організація». Досліджені наукові підходи дають змогу сформулювати комплексне визначення поняття «міжнародної організації»: міжнародна організація – це об'єднання держав, установ, фізичних осіб, що спільно реалізують програму або мету на основі певних правил, процедур, принципів і діяльність яких виходить за національні кордони.

Визначено, що головне призначення міжнародних фінансових інститутів – регулювання міжнародних валютно-кредитних і фінансових відносин з метою ефективного розвитку світогосподарських зв'язків.

Основними цілями міжнародних інститутів в умовах глобальних ризиків є:

- стійкий і поступальний розвиток економіки;
- прискорення міжнародної валютної інтеграції як на регіональних рівнях, так і в глобальному вимірі;
- нормалізація і стабілізація міжнародних валютно-кредитних відносин;
- лібералізація й координація валютно-кредитної політики у відносинах між країнами;
- надання економічної допомоги країнам, що розвиваються, і країнам з перехідною економікою шляхом надання кредитів і консультативної допомоги;
- збирання й обробка інформації, наукові дослідження з проблем міжнародних валютно-кредитних і фінансових відносин.

Міжнародні фінансово-кредитні установи

сприяють розвитку зовнішньої торгівлі і міжнародного та регіонального валютно-фінансового співробітництва, підтримують рівновагу платіжних балансів країн, що входять до них, регулюють курси їх валют, надають кредити цим країнам та гарантують приватні позики за кордоном. Слід також зазначити, що дії найбільших міжнародних фінансово-кредитних організацій не обмежуються функцією стабілізації, що є ознакою переходу міжнародних відносин на новий рівень та фінансово-економічним прогресом. Разом з тим, потрібно пам'ятати що, надання кредитів Україні Міжнародними фінансовими організаціями обумовлено проведенням адміністративної реформи, розвитку прозорого банківського сектору, стримування інфляційних процесів шляхом підвищення процентних ставок, забезпечення дохідної частини державного бюджету, зниження (для певних груп товарів сировини) експортних ставок, прискорення приватизаційних процесів, проведення активної монетарної політики центральним банком, земельної реформи та ін.

Міжнародні фінансово-кредитні організації давно зайняли провідне місце в Україні серед установ, які здійснюють серйозну фінансову підтримку і надають технічну допомогу з метою реалізації в нашій країні необхідних реформ, а також підтримки та розвитку підприємств різних галузей економіки і зміцнення макрофінансової стабілізації в цілому.

Серед основних напрямів розширення співпраці з міжнародними фінансовими організаціями слід виділити наступні:

- збереження наявних рівнів і форм взаємовідносин України з міжнародними фінансовими організаціями і надалі;
- перехід від безпосереднього отримання фінансових ресурсів від міжнародних фінансо-

вих організацій до отримання виключно політичної та консультативної та технічної допомоги;

- стратегія взаємовідносин України з міжнародними фінансовими організаціями повинна будуватися з урахуванням поточного стану національної економіки;

- чітке розділення функцій і сфер діяльності між державними організаційними структурами – Міністерством фінансів України, Національним банком України, Міністерством економіки України (та його підрозділами, – які здійснюють загальнодержавну регуляцію зовнішньоекономічної діяльності);

- взаємини України з міжнародними фінансовими організаціями мають будуватися в контексті оптимізації моделі соціально-економічного розвитку і зміни відповідних акцентів (внутрішні політичні фактори);

- переорієнтування кредитних ресурсів МФО в промисловий сектор економіки України;

- впровадження моніторингу переліку проєктів, оприлюднення інформації про стан реалізації та розробка системи оцінки використання міжнародних позичкових коштів;

- проведення загальних структурних реформ із використанням залучених коштів МФО.

Необхідно координувати всі проєкти, що фінансуються МФО та забезпечити максимально ефективно цільове спрямування коштів.

Наразі Україна знаходиться в такому фінансовому та економічному стані, що реальним інструментом виходу з нього поряд із жорстким упровадженням реформ може стати лише ефективна співпраця з міжнародними фінансовими організаціями. Водночас формат такої співпраці має будуватись виключно з урахуванням національних інтересів нашої держави.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Антоненко І. Співробітництво України з міжнародними фінансово-кредитними організаціями – шлях до стабільності та розвитку в період кризи. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2009_13/Antonenko.pdf
2. Іваницька О.М., Невгад Г.Ю., Балкова І.М. Вплив траншів МВФ на економіку України. *Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія «Економіка, право, політологія, туризм»*. 2014. № 4. С. 14-17.
3. Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій: Закон України від 3 червня 1992 р. № 2402-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2402-12>
4. Партнерство Світовий банк – Україна. Огляд програм для країни. URL: <http://www.worldbank.org>
5. Інформаційна довідка щодо співробітництва України з Міжнародним банком реконструкції та розвитку. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
6. Світовий економічний прогноз WorldEconomic Outlook. URL: <http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=29>
7. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>.
8. Федішин М. П., Петрик Д.С. Співпраця України з Міжнародним валютним фондом. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. №14. URL: <http://global-national.in.ua/issue-14-2016>
9. Україна та МВФ досягли згоди на рівні персоналу щодо перегляду Stand-By. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/10/18/678811/>

REFERENCES:

1. Antonenko, I. (2009). Spivrobitnytstvo Ukrainy z mizhnarodnymi finansovo- kredytnymi orhanizatsiiamy – shliakh do stabilnosti ta rozvytku v period kryzy. [Ukraine's cooperation with international financial and credit organizations is a way to stability and development during the crisis.]. (in Ukrainian). Access mode: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2009_13/Antonenko.pdf (accessed 07 July 2021).
2. Ivanytska, O.M., Nevhad, H.Iu., Balkova, I.M. (2014). Vplyv transhiv MVF na ekonomiku Ukrainy [The impact of IMF tranches on Ukraine's economy]. Naukovyi visnyk Instytutu mizhnarodnykh vidnosyn NAU. *Seriia «Ekonomika, pravo, politolohiia, turyzm» – Scientific Bulletin of the Institute of International Relations of NAU. Series «Economics, Law, Political Science, Tourism»*. 4. 14-17. (in Ukrainian).
3. Pro vstup Ukrainy do Mizhnarodnoho valiutnoho fondu, Mizhnarodnoho banku rekonstruktsii ta rozvytku, Mizhnarodnoi finansovoi korporatsii, Mizhnarodnoi asotsiatsii rozvytku ta Bahatostoronnoho ahentstva po harantiiakh investytsii [On Ukraine's accession to the International Monetary Fund, the International Bank for Reconstruction and Development, the International Finance Corporation, the International Development Association and the Multilateral Investment Guarantee Agency]: Zakon Ukrainy vid 3.06.1992 r. № 2402-XII. (in Ukrainian). Access mode: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2402-12> (accessed 07 July 2021).
4. Partnerstvo Svitovyi bank – Ukrayna. Ohliad prohram dlia krainy [World Bank-Ukraine Partnership. Overview of programs for the country]. (in Ukrainian). URL: <http://www.worldbank.org> (accessed 07 July 2021).
5. Informatsiina dovidka shchodo spivrobitnytstva Ukrainy z Mizhnarodnym bankom rekonstruktsii ta rozvytku [Information on Ukraine's cooperation with the International Bank for Reconstruction and Development]. (in Ukrainian). URL: <http://www.minfin.gov.ua> (accessed 07 July 2021).
6. Svitovyi ekonomichnyi prohnoz WorldEconomic Outlook [World Economic Forecast WorldEconomic Outlook]. (in Ukrainian). URL: <http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=29>
7. Ofitsiyni sait Mizhnarodnoho valiutnoho fondu [The International Monetary Fund. Official site]. URL: <http://www.imf.org> (accessed 07 October 2021).
8. Fedyshyn, M. P., Petryk, D.S. (2016) Spivpratsia Ukrainy z Mizhnarodnym valiutnym fondom. [Cooperation of Ukraine with the International Monetary Fund]. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomik – Global and national economic problems. 14. (in Ukrainian). Access mode: <http://global-national.in.ua/issue-14-2016> (accessed 22 October 2021).
9. Ukraina ta MVF dosiahly zghody na rivni personalu shchodo perehliadu Stand-By [Ukraine and the IMF have agreed at the staff level to review the Stand-By]. (in Ukrainian). Access mode: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/10/18/678811/> (accessed 22 October 2021).